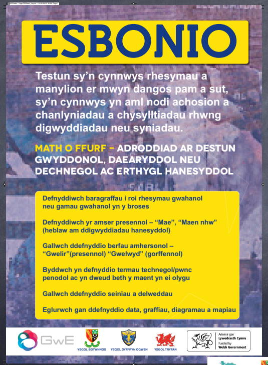

Boicot Bysiau Montgomery

Roedd arwahanu ar gludiant cyhoeddus yn UDA wedi bod yn broblem barhaus i Americanwyr du. Roedd ymdrechion wedi bod i roi diwedd ar hyn ac roedd peth llwyddiant wedi bod yn y 1950'au cynnar yn Baton Rouge, Louisiana. Daeth trobwynt ym Montgomery, Alabama, ar ôl i Rosa Parks gael ei harestio ym mis Rhagfyr 1955. Roedd y rheolau arwahanu ar gludiant cyhoeddus ym Montgomery yn llym iawn.

Ar 1 Rhagfyr 1955, camodd Rosa Parks ar fws yn ninas Montgomery ac eistedd gyda thri person du arall yn y bumed res – y rhes gyntaf y gallai pobl ddu ei defnyddio. Wrth i'r daith barhau, llanwyd y pedair rhes flaen gan bobl wyn ac roedd yn rhaid i un dyn gwyn sefyll. Yn ôl y gyfraith, ni allai pobl ddu a gwyn rannu'r un rhes, felly gofynnodd y gyrrwr i'r pedwar person du a oedd yn eistedd yn y bumed res symud. Symudodd tri ohonynt, ond gwrthododd Rosa Parks.

Arestiwyd Rosa Parks ac o'r adeg honno trodd y sefyllfa yn argyfwng. Yn y lle cyntaf, penderfynodd Cyngor Gwleidyddol Menywod Montgomery, dan arweiniad Jo Ann Robinson, gynnal boicot undydd o'r bysiau ar ddydd Llun 5 Rhagfyr, sef y diwrnod pan oedd Parks o flaen ei gwell. Y diwrnod ar ôl arestio Parks, roedd Robinson a rhai myfyrwyr wedi argraffu miloedd o daflenni yn annog pobl i foicotio bysiau'r ddinas.

Berfau'r Gorffennol

Wrth ysgrifennu erthygl hanesyddol byddwn yn defnyddio berfau'r gorffennol

e.e gwrthododd, gwelodd, symudodd

Boicot Bysiau Montgomery

Roedd arwahanu ar gludiant cyhoeddus yn UDA wedi bod yn broblem barhaus i Americanwyr du. Roedd ymdrechion wedi bod i roi diwedd ar hyn ac roedd peth llwyddiant wedi bod yn y 1950'au cynnar yn Baton Rouge, Louisiana. Daeth trobwynt ym Montgomery, Alabama, ar ôl i Rosa Parks gael ei harestio ym mis Rhagfyr 1955. Roedd y rheolau arwahanu ar gludiant cyhoeddus ym Montgomery yn llym iawn.

Ar 1 Rhagfyr 1955, camodd Rosa Parks ar fws yn ninas Montgomery ac eistedd gyda thri person du arall yn y bumed res – y rhes gyntaf y gallai pobl ddu ei defnyddio. Wrth i'r daith barhau, llanwyd y pedair rhes flaen gan bobl wyn ac roedd yn rhaid i un dyn gwyn sefyll. Yn ôl y gyfraith, ni allai pobl ddu a gwyn rannu'r un rhes, felly gofynnodd y gyrrwr i'r pedwar person du a oedd yn eistedd yn y bumed res symud. Symudodd tri ohonynt, ond gwrthododd Rosa Parks.

Arestiwyd Rosa Parks ac o'r adeg honno trodd y sefyllfa yn argyfwng. Yn y lle cyntaf, penderfynodd Cyngor Gwleidyddol Menywod Montgomery, dan arweiniad Jo Ann Robinson, gynnal boicot undydd o'r bysiau ar ddydd Llun 5 Rhagfyr, sef y diwrnod pan oedd Parks o flaen ei gwell. Y diwrnod ar ôl arestio Parks, roedd Robinson a rhai myfyrwyr wedi argraffu miloedd o daflenni yn annog pobl i foicotio bysiau'r ddinas.

Boicot Bysiau Montgomery

Roedd arwahanu ar gludiant cyhoeddus yn UDA wedi bod yn broblem barhaus i Americanwyr du. Roedd ymdrechion wedi bod i roi diwedd ar hyn ac roedd peth llwyddiant wedi bod yn y 1950'au cynnar yn Baton Rouge, Louisiana. Daeth trobwynt ym Montgomery, Alabama, ar ôl i Rosa Parks gael ei harestio ym mis Rhagfyr 1955. Roedd y rheolau arwahanu ar gludiant cyhoeddus ym Montgomery yn llym iawn.

Ar 1 Rhagfyr 1955, camodd Rosa Parks ar fws yn ninas Montgomery ac eistedd gyda thri person du arall yn y bumed res – y rhes gyntaf y gallai pobl ddu ei defnyddio. Wrth i'r daith barhau, llanwyd y pedair rhes flaen gan bobl wyn ac roedd yn rhaid i un dyn gwyn sefyll. Yn ôl y gyfraith, ni allai pobl ddu a gwyn rannu'r un rhes, felly gofynnodd y gyrrwr i'r pedwar person du a oedd yn eistedd yn y bumed res symud. Symudodd tri ohonynt, ond gwrthododd Rosa Parks.

Arestiwyd Rosa Parks ac o'r adeg honno trodd y sefyllfa yn argyfwng. Yn y lle cyntaf, penderfynodd Cyngor Gwleidyddol Menywod Montgomery, dan arweiniad Jo Ann Robinson, gynnal boicot undydd o'r bysiau ar ddydd Llun 5 Rhagfyr, sef y diwrnod pan oedd Parks o flaen ei gwell. Y diwrnod ar ôl arestio Parks, roedd Robinson a rhai myfyrwyr wedi argraffu miloedd o daflenni yn annog pobl i foicotio bysiau'r ddinas.

Berfau Amhersonol

Defnyddiwn ferfau amhersonol pan nad ydym yn gwybod pwy sy'n gwneud y weithred

e.e gwelwyd, soniwyd, symudwyd

Ar 1 Rhagfyr 1955, camodd Rosa Parks ar fws yn ninas Montgomery ac eistedd gyda thri person du arall yn y bumed res – y rhes gyntaf y gallai pobl ddu ei defnyddio. Wrth i'r daith barhau, llanwyd y pedair rhes flaen gan bobl wyn ac roedd yn rhaid i un dyn gwyn sefyll. Yn ôl y gyfraith, ni allai pobl ddu a gwyn rannu'r un rhes, felly gofynnodd y gyrrwr i'r pedwar person du a oedd yn eistedd yn y bumed res symud. Symudodd tri ohonynt, ond gwrthododd Rosa Parks.

Arestiwyd Rosa Parks ac o'r adeg honno trodd y sefyllfa yn argyfwng. Yn y lle cyntaf, penderfynodd Cyngor Gwleidyddol Menywod Montgomery, dan arweiniad Jo Ann Robinson, gynnal boicot undydd o'r bysiau ar ddydd Llun 5 Rhagfyr, sef y diwrnod pan oedd Parks o flaen ei gwell. Y diwrnod ar ôl arestio Parks, roedd Robinson a rhai myfyrwyr wedi argraffu miloedd o daflenni yn annog pobl i foicotio bysiau'r ddinas.

Ar 1 Rhagfyr 1955, camodd Rosa Parks ar fws yn ninas Montgomery ac eistedd gyda thri person du arall yn y bumed res – y rhes gyntaf y gallai pobl ddu ei defnyddio. Wrth i'r daith barhau, llanwyd y pedair rhes flaen gan bobl wyn ac roedd yn rhaid i un dyn gwyn sefyll. Yn ôl y gyfraith, ni allai pobl ddu a gwyn rannu'r un rhes, felly gofynnodd y gyrrwr i'r pedwar person du a oedd yn eistedd yn y bumed res symud. Symudodd tri ohonynt, ond gwrthododd Rosa Parks.

Arestiwyd Rosa Parks ac o'r adeg honno trodd y sefyllfa yn argyfwng. Yn y lle cyntaf, penderfynodd Cyngor Gwleidyddol Menywod Montgomery, dan arweiniad Jo Ann Robinson, gynnal boicot undydd o'r bysiau ar ddydd Llun 5 Rhagfyr, sef y diwrnod pan oedd Parks o flaen ei gwell. Y diwrnod ar ôl arestio Parks, roedd Robinson a rhai myfyrwyr wedi argraffu miloedd o daflenni yn annog pobl i foicotio bysiau'r ddinas.

Cysyllteiriau

yn sgîl

o ganlyniad

er bod

felly

ond

oherwydd

achos

yn gyntaf

eto

hyd y bo

i gloi

Ar 1 Rhagfyr 1955, camodd Rosa Parks ar fws yn ninas Montgomery ac eistedd gyda thri person du arall yn y bumed res – y rhes gyntaf y gallai pobl ddu ei defnyddio. Wrth i'r daith barhau, llanwyd y pedair rhes flaen gan bobl wyn ac o'r herwydd roedd yn rhaid i un dyn gwyn sefyll. Ond yn ôl y gyfraith, ni allai pobl ddu a gwyn rannu'r un rhes, felly gofynnodd y gyrrwr i'r pedwar person du a oedd yn eistedd yn y bumed res symud. O ganlyniad i'r cais symudodd tri ohonynt, ond gwrthododd Rosa Parks.

Ar 1 Rhagfyr 1955, camodd Rosa Parks ar fws yn ninas Montgomery ac eistedd gyda thri person du arall yn y bumed res – y rhes gyntaf y gallai pobl ddu ei defnyddio. Wrth i'r daith barhau, llanwyd y pedair rhes flaen gan bobl wyn ac o'r herwydd roedd yn rhaid i un dyn gwyn sefyll. Ond yn ôl y gyfraith, ni allai pobl ddu a gwyn rannu'r un rhes, felly gofynnodd y gyrrwr i'r pedwar person du a oedd yn eistedd yn y bumed res symud. O ganlyniad i'r cais symudodd tri ohonynt, ond gwrthododd Rosa Parks.

Dechreuodd ymgyrchwyr hawliau sifil lleol fel Ralph Abernathy a Martin Luther King gymryd rhan, gan gynnal cyfarfod i drefnu rali ar noson y treial. Dechreuodd yr NAACP lleol baratoi ei achos cyfreithiol yn erbyn deddfau arwahanu. Yn y cyfarfod, sefydlwyd y Montgomery Improvement Association (MIA) i sicrhau bod y boicot yn digwydd ac yn parhau a hefyd i wella cysylltiadau hiliol. Dewiswyd King i arwain yr MIA oherwydd ei fod yn wyneb newydd ym Montgomery ac ni wyddai'r awdurdodau lawer amdano. Credir bod tua 20,000 o bobl wedi cymryd rhan yn y boicot ar y dydd Llun. Gyda'r nos ar 5 Rhagfyr, roedd tua 7,000 wedi dod i'r rali i wrando ar Martin Luther King yn rhoi araith ysbrydoledig.

Cafodd Rosa Parks ddirwy o $10 am y drosedd ar y bws a $4 mewn costau. Penderfynodd yr MIA barhau i foicotio tan y byddai'r awdurdodau'n cytuno i'w gofynion. Ond gwrthododd awdurdodau Montgomery y gofynion cymedrol a bu hynny'n gamgymeriad mawr are u rhan oherwydd aeth King a'r MIA ati wedyn i fynnu dadwahanu llwyr ar fysiau.

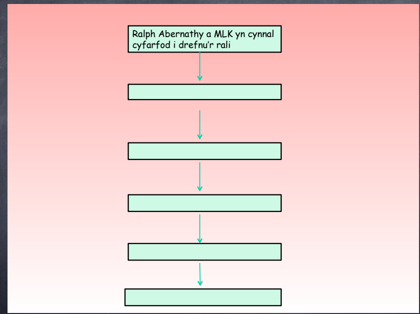

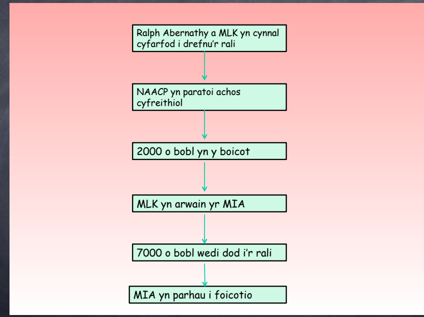

Cynorthwywyd y rhai a oedd yn boicotio'r bysiau yn ystod y dyddiau cyntaf gan gwmnïau tacsi du. Wrth i'r boicot ddatblygu, aeth eglwysi ati i brynu ceir i fynd â phobl i'r gwaith ac yn ôl adref. Achosodd hyn broblemau oherwydd wrth i weithwyr ddod ynghyd yn y mannau ymgynnull penodol roedd yr heddlu yn aflonyddu arnynt ac yn defnyddio cyfreithiau lleol i geisio atal torfeydd rhag ymgasglu. Arestiwyd llawer o'r gyrwyr am fân droseddau trafnidiol.

Er y gweithredu, roedd y boicotwyr yn cael eu bygwth yn barhaus. Y Montgomery White Citizens Council oedd yn arwain y gwrthwynebiad. Cynyddodd aelodaeth y corff hwn i bron 12,000 erbyn mis Mawrth 1956 ac ymhlith yr aelodau roedd rhai o brif swyddogion dinas Montgomery. Mewn ambell achos, defnyddiwyd trais eithafol yn erbyn y boicotwyr. Taflwyd bomiau tân at gartrefi MLK ac arweinwyr eraill yn ystod 1956. Daeth y bygythiadau nesaf ym mis Chwefror 1956, pan arestiwyd tua 90 o ffigurau blaenllaw, gan gynnwys MLK a Rosa Parks, am drefnu boicot anghyfreithlon. Er iddynt gael eu canfod yn euog, ni chawsant eu cyhuddo ar ôl apelio.

Berfau Amhersonol

Cysyllteiriau

Cynorthwywyd y rhai a oedd yn boicotio'r bysiau yn ystod y dyddiau cyntaf gan gwmnïau tacsi du. Wrth i'r boicot ddatblygu, aeth eglwysi ati i brynu ceir i fynd â phobl i'r gwaith ac yn ôl adref. Achosodd hyn broblemau oherwydd wrth i weithwyr ddod ynghyd yn y mannau ymgynnull penodol roedd yr heddlu yn aflonyddu arnynt ac yn defnyddio cyfreithiau lleol i geisio atal torfeydd rhag ymgasglu. Arestiwyd llawer o'r gyrwyr am fân droseddau trafnidiol.

Berfau'r Gorffennol

Er y gweithredu, roedd y boicotwyr yn cael eu bygwth yn barhaus. Y Montgomery White Citizens Council oedd yn arwain y gwrthwynebiad. Cynyddodd aelodaeth y corff hwn i bron 12,000 erbyn mis Mawrth 1956 ac ymhlith yr aelodau roedd rhai o brif swyddogion dinas Montgomery. Mewn ambell achos, defnyddiwyd trais eithafol yn erbyn y boicotwyr. Taflwyd bomiau tân at gartrefi MLK ac arweinwyr eraill yn ystod 1956. Daeth y bygythiadau nesaf ym mis Chwefror 1956, pan arestiwyd tua 90 o ffigurau blaenllaw, gan gynnwys MLK a Rosa Parks, am drefnu boicot anghyfreithlon. Er iddynt gael eu canfod yn euog, ni chawsant eu cyhuddo ar ôl apelio.

Paragraffau cydlynus